

KIRSEHİR
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ

AKADEMİ DÜŞÜNCE
KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ
MAYIS 2026 | MAY 2026
SAYI 1 | VOLUME 1 | ISSN

**Babalar da Ağlar. Nail Karagöz. Altınordu Yayınları, 2020, 276s.
ISBN: 6057702630**

ALİ KEMAL AÇIKBAŞ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İdari Personel

Kırşehir, Türkiye

Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Divinity, Administrative Staff

Kırşehir, Türkiye

Türü: Kitap Tanıtımı

ORCID 0009-0002-4468-6334

alikelmal.acikbas@ahievran.edu.tr

Geliş Tarihi: 1 Şubat 2026 | Yayın Tarihi: 30 Nisan 2026

Gerçek olan sadedir; karmaşa genellikle yapay olandan doğar.

Markus Aurelius

Fakülteedeki ilk aylarımdı. Memurdum, birim değiştirmiştim, bulunduğum ortama, insanlara, hatta kendime bile yabancı hissediyor; çalıştığım yere yeni yeni alışıyordum. O dönemde zihnim oldukça yorgundu. Bir yandan fakültede ders veren hocaların yazdığı kitapları, makaleleri okuyup hocaları tanımaya çalışıyor, bir yandan da ilgimi çeken felsefe kitaplarını okuyup, kavramların ardındaki gizlenmiş olan öğretileri bulup, içselleştirmeye çalışıyordum. Okuma eylemi yer yer bir iç savaş hâline gelmişti zihnimde.

İşte tam da o günlerde, Kırgızistan'dan görev dönüşü yeni gelmiş Nail Karagöz Hoca ile tanışma fırsatım oldu. Henüz yeni tanışmıştık; ama tanıştığımız ilk gün bana Kırgızistan'dan getirdiği keçeden yapılmış bir ak-kalpak ve bir kitap hediye etti. Kitabın kapağına göz attım, “Babalar da da Ağlar..” Bu, hocanın yirmi üç yaşındaki oğlunu kanser nedeniyle kaybettikten sonra yayınladığı; hastalık sürecini ve sonrasını anlattığı kitaptı.

İtiraf etmeliyim ki ilk anda, kitap hakkında, insan zihninin kolayca sığınabileceği bir önyargıyla, “Bu bir babanın içini dökme, acısını hafifletme çabası, bir çeşit yas günlüğü, bir ağıt, bir iç rahatlatma girişimi” diye düşündüm. Okuyacağım sayfalarda, sadece evlat kaybının ağırlı-

ğını bulacağımı zannettim. Bir gölge belirdi içimde. Olağan akışa ters, zamansız ölümler, hep katlanılması zor ve üzücü olmuştur benim için. “Bir adam eşini kaybettiğinde ona ”dul adam” deniyordu. Bir kadın eşini kaybettiğinde ona “dul kadın” deniyordu. Ama olağan akışa ters bir şekilde bir ebeveyn bir evladını kaybettiğinde özel bir sıfatı olmuyordu. Hâlâ bir anne hâlâ bir baba olarak kalıyordu. Bazı şeyler, adlandırılmayacak kadar büyük¹ ve acıydı. Nitekim Kral Theode’nin söylediği gibi “Babalar oğullarını gömmemeliydi.² Tüm bu düşüncelerle birlikte içimdeki gölge yükseldi, koyulaştı. Fakat kitap, Hocamızın hediyesiydi; okumamak olmazdı, kısacası zor bir durumdu benim için. Lakin yanıldığımı kısa sürede anladım. Sayfalar önyargımı süpürürken gördüm ki bu sadece bir ağıt değil, aynı zamanda bir tanıklık, bir değer aktarımı, bir karakterin hatırlanışı ve başka insanlara dokunma gayretiydi. Ölümün soğukluğundan çok, hayatın özüne dair ipuçları taşıyordu.

Bir rastlantı mıydı bilinmez, tam da Nail Hoca ile tanıştığımız o gün “Martin Heidegger Düşüncesinde Ölüm Fenomeni³ adlı eseri okuyordum. Satırların arasında ölümün anlamını ararken, sanki doğa ölümün anlamını, sessizce masama bırakmıştı. Heidegger’i bir kenara koyup Nail Hoca’nın bana hediye ettiği kitaba kısaca bir göz gezdirmek istedim.

İlk andan itibaren dikkatimi çeken kitabın dili oldu. Sadeydi, akıcıydı, samimiydi. Ne kendini anlatmak için çabalıyordu ne de okuru yönlendirmek için didiniyordu. Bu doğallık, bana derin bir zihinsel sessizlik hissi verdi. O an karmaşık kavramların yoruculuğundan sıyrılıp insani olana, duygusal olana yaklaştım. İnanır mısınız acının bile sade anlatımı, insanın ruhuna nefes aldırıyor!

Bu noktada fark ettim ki sadelik bana sadece duygusal ve zihinsel bir rahatlık değil, felsefi bir farkındalık da sunuyordu. Çünkü yalın ve içten olan her şey gibi bu kitap da bir doğallık hâli taşıyordu. Yapay olandan yoksun, abartı ve gösterişten uzak... Ne acıyı yücelten ne kaybı dramatize eden ne de okuyucudan özel bir duygusal tepki bekleyen bir kitap.

¹ M. L. Stedman, *The Light Between Oceans*, (Australia: Vintage Books, 2016).

² J.R.R. Tolkien, *The Lord of the Rings: Two Tower*, (London: HarperCollins Publishers Ltd., 2008).

³ Fadime Rukiye Bayındır, *Martin Heidegger Düşüncesinde Ölüm Fenomeni*, (Ankara: Eskiyei Yayınları, 2023).

Anlatıyordu olduğu gibi. Akıp gidiyor, anlatıyor, bırakıyordu; tıpkı yaşam gibi...

Yaşanmış bir hayat anlatısı, çoğu zaman sayfalar dolusu teorik bilgiden daha akılda kalıcıdır. Oğuzhan'ın anlatısı da öyleydi: Üzücü, öğretici ve akılda kalıcı. Bu kitabı okumaya başladığımda, yalnızca bilgiyi değil, bilginin özünü de sezmiş oldum; kuramın açıklayamadığı o derin, o insani yankıyı... Bu insani yankı, kitap boyunca varlığını hep sürdürmüştü. Bir kez daha anladım ki; hayatın aceleciliği içinde unuttulan bu yankı, yaşanmışlığın içinde varlığını kesintisiz sürdürüyordu. İnsan, bu devamlılığı fark ettiğinde istemsizce durup kendi yaşamına yeniden bakıyor, ailesini, dostlarını, ilişkilerini, seçimlerini ve farkında olmadan sürdürdüğü alışkanlıklarını sorguluyor; kendi yolculuğunu, varoluşun ağırlığını ve geçiciliğini yeniden anlamlandırıyor. O an anlıyordu ki, farkına varmadan yaşayıp geçtiğimiz her an, önemsiz sandığımız her ayrıntı, içimizde bir ömür boyu yankılanacak bir sızıya gebe olabilir.

Nail Hoca'nın kitabı, bu ağır gerçekleri bana bir kez daha hatırlatıp kendimle yüzleşmemi sağladı; acıtan bir gerçeklikle... Ve bu yüzleşme, anlatının kendisi kadar sarsıcıydı.

Biliyorum, acının dili evrenseldir; fakat onu anlamlandırma biçimiz her birimiz için benzersizdir. "Solon"⁴, oğlunun ölümünde güçsüz ve yararsız gözyaşları dökmenin doğru olmadığı söylendiğinde, Solon: 'Güçsüz ve yararsız oldukları için dökülmeleri daha iyi ya!' demişti.⁵ Bu sözleri düşündüğümde, gözyaşlarının yalnızca duygusal bir tepki değil, aynı zamanda anlam taşıyan bir karşılık olduğunu fark ettim. Kanaatimce Nail Hoca'nın yazdığı bu kitap, onun acıyı anlamlandırma biçimiydi ve Solon'un yaklaşımıyla paralellik gösteriyordu.

Acı hissedilmeli, ama sadece hissedilmekle kalmamalı; yaşananlar bir şekilde anlam kazanmalı ve yaşamla bağ kuracak bir öğretici hâline gelmeliydi. Ölenlerin kaybettiği yaşam, biz yaşayanların ruhsal ölümü hâline gelmemeli; dökülen gözyaşları bir anlam taşıyıcısına dönüşme-

⁴ Solon: 640-635 tarihleri arasında doğmuş Atinalı devlet adamı, yasa koyucu, ozan. Yedi bilgeden biridir.

⁵ Montaigne, *Denemeler*, çev. Sabahattin Eyüpoğlu, (İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019, s. 98).

liydi. Oğuzhan'ın uzun yaşamı,⁶ çektiği acılar ve gösterdiği cesaret, benim için yalnızca bir gözyaşı sebebi değil; her kaybın içinde derin bir anlam olduğunu gösteriyordu.

Her yaşamın olduğu gibi her ölümün de bir amacı vardı.⁷

Hugo'nun dediği gibi “ölüm ruhumuzu ne hâle getirecek? Ondan ne alacak ne verecek? Bazen dünyaya bakıp ağlaması için etten gözler bahşedecek mi?”⁸ Düşününce anladım ki, Nail Hoca bu kitabı yazdığı anda oğluna etten gözleri zaten bahşetmiş oluyordu. Kitabı okurken, Oğuzhan'ın yaşadıklarını, sevinçlerini ve acılarını doğrudan hissedebiliyordum; onun yerine dünyaya etten gözlerle bakıp, gülüp, ağlayabiliyordum. Ölüm ve yaşam arasındaki sınırlar, kitabın ruhuyla birleşerek gözlerimde anlam buluyordu.

Kitaptaki her bir satır, yaşanmış her bir an, içimde yankılandı: Oğuzhan'ın acısı, cesareti ve hayatın ağırlığı... Kitabı kapattığımda, yaşamın kendisiyle bir kez daha yüzleştim. Kalbimde sessiz ama keskin bir sızı vardı. Oğuzhan'ın sevinçlerini, kayıplarını ve küçük umutlarını düşündükçe; kendi çocuklarım, eşim, annem, babam ve dostlarım aklıma geldi. Sahip olduklarım ve onların geçiciliği... Gözlerim istemsizce doldu; insanın yaşamın değerini böylesine derinden hissetmesi mümkündür. Bu imkânı sağlayan, ölümün yaşama tabii katkısıydı.

Ölüm, yaşam için var olmaya devam ediyordu...

Sonuç olarak Babalarda da Ağlar, bireysel bir kaybın ötesine geçerek yaşam, ölüm ve insan olma hâline dair derin bir farkındalık sunan nitelikli bir tanıklıktır. Nail Hoca, yaşadığı büyük acıyı yalın ve içten bir anlatımla anlamlı bir düşünsel zemine taşımış; okuru hem duygusal hem de varoluşsal bir yüzleşmeye davet etmiştir. Bu değerli eseri ve insani deneyimi benimle paylaştığı için kendisine teşekkür ederim.

Son satırlarımı da sana ayırıyorum Oğuzhan... “Büyük günahım yok” demiştin; ardından da son sözlerin “Ben iyiyim” olmuştu. Şimdi senden

⁶ Stoacı düşünce geleneğinde, yaşamın kısa olmadığı; yaşamın niteliği ve zamanın bilinçsiz kullanımı nedeniyle kısa gibi algılandığı vurgulanır. “Yaşam kısa değildir; yaşamı kısaltan onu kötü yaşamaktır.”

⁷ Tess Gerritsen, *Kemik Bahçesi*. çev. Filiz İnceoğlu Öztürk, (İstanbul: Doğan Kitap, 2018, s. 306).

⁸ Victor Hugo, *Bir İdam Mahkûmunun Son Günü*, çev. Volkan Yalçınoklu, (İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016, s. 64).

geriye o sözlerin kaldı içimde, yankı gibi Evet kardeşim, sen iyi biriydin. İçinde kötülük taşımayan, kimseye bilerek zarar vermeyen, hasta yatağında takatsiz hâlde bile insanlara yardım eden bir insandın. Diğer âlemden seninle karşılaşıp kitabın hakkında konuşmak ümidiyle...

Allah'a emanet ol Oğuzhan, şimdilik hoşçakal!

KAYNAKÇA

- Bayındır, Fadime Rukiye . *Martin Heidegger Düşüncesinde Ölüm Fenomeni*. Ankara: Eskiyeni Yayınları, 2023.
- Hugo, Victor. *Bir İdam Mahkûmunun Son Günü*. çev. Volkan Yalçıntoklu. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.
- Montaigne. *Denemeler*. çev. Sabahattin Eyüpoğlu. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.
- Stedman, M. L. *The Light Between Oceans*. Australia: Vintage Books, 2016.
- Tess Gerritsen. *Kemik Bahçesi*. çev. Filiz İnceoğlu Öztürk. İstanbul: Doğan Kitap, 2018.
- Tolkien, J.R.R. *The Lord of the Rings: Two Tower*. London: HarperCollins Publishers Ltd., 2008.